

ZÁKLADNÁ ŠKOLA
S MATERSKOU ŠKOLOU
M A R G E C A N Y

POD NAŠOU LAVICOU

1. číslo - školský rok 2017/2018

Redakčná rada:

V dnešnom

čísle nájdete:

- ❖ ***Rozhovory nielen so žiakmi***
- ❖ ***Originálne príbehy a ich jedinečné ilustrácie***
- ❖ ***Vtipy, rady, recepty***

Na úvod...

Po dlhšej prestávke vychádza na našej škole opäť ďalšie číslo školského časopisu, obsah ktorého navrhli a vytvorili naši žiaci. Patrí sa predstaviť 😊

+ Bude vás zaujímať

Táto rubrika je určená všetkým, ktorí nie sú členmi redakčnej rady, ale príležitostne budú chcieť prispieť vlastnou „troškou“. V dnešnom čísle nás pani riaditeľka informuje o svojom stretnutí s pani ministerkou.

PaedDr. Eva Mrázová redakčnej rade: „Pozdravujem "statočnú" redakčnú radu a želám veľa úspechov v práci na obnovenom školskom časopise... 😊“

+ Aktuálne

V tejto rubrike vás bude **Sofia Fogarášová (VI.A)** informovať o aktuálnych sviatkoch či udalostiach. V dnešnom čísle to budú Vianoce.

Sofia o sebe: „Rada maľujem a hrám karty.“

+ Rozhovory s...

V tejto rubrike sa **Zuzana Majláthová (VI.A)** a **Radka Tymusová (VI.A)** vypyujú našich žiakov. Tentoraz si vzali na mušku „nováčikov“ na našej škole.

Zuzana o sebe: „Rada športujem a mám rada psy.“

Radka o sebe: „Mojou záľubou je gymnastika.“

+ Naši učitelia ako ich nepoznáte

V tejto staronovej rubrike sa **Janina Maliňáková (VIII.A)** zhovára s vyučujúcimi. V dnešnom čísle vám predstaví Mgr. Gomoľu.

Janina o sebe: „Riadim sa vlastnými pocitmi.“

+ Z vlastnej dielne

Alebo aj rubrika našich spisovateľov a ilustrátorov. **Alexandra Šmidová (VI.A)**, **Michaela Fabišíková (VI.A)**, **Klára Labaničová (VI.A)** a **Miroslava Soláková (VIII.A)** budú pre vás vymýšľať poviedky, rozprávky, príbehy. **Alan Petřík (VI.A)**, **Paulína Labaničová (VIII.A)** a **Andrea Raganová (IX.A)** budú texty svojich spolužiačok ilustrovať. Dnes to bude príbeh o ....

Alexandra o sebe: „Hrám na gitare a rada kreslím.“

Michaela o sebe: „Mám rada zvieratá a hrám na klavíri.“

Miroslava o sebe: „Rada pečiem, hrám na heligónke a spievam.“

Alan o sebe: „Moja hlava – môj svet.“

Klára o sebe: „Mám rada zvieratká a spievam.“

Andrea o sebe: „Rada kreslím a zbožňujem piatky.“

Paulína o sebe: „Rada kreslím.“

+ Na voľné chvíle

V tejto rubrike sa nielen pobavíte vtipmi a anekdotami, ale môžete si aj potrápiť mozgové závitky. Voľné chvíle vám spríjemnia Filip Bencko (VIII.A), Jakub Slivenský (VI.A), Erik Kocúrek (VI.A) a Alan Petrik (VI.A).

Filip o sebe: „Rád bicyklujem a pracujem na počítači.“

Jakub o sebe: „Rád hrám počítačové hry a futbal.“

Erik o sebe: „Rád chodím von.“

+ Mňamky

Táto rubrika je určená tým, ktorí radi varia. Filip Bencko (VIII.A) bude pre vás vyhľadávať chutné recepty. V dnešnom čísle: Vianočné perníčky.

+ Rybársky kútik

V tejto rubrike vás od budúceho čísla zasvätia do tajov rybárčenia Jerguš Kiraľ (IX.A), Ján Michal Kalický (IX.A) a Richard Klein (IX.A).

Jerguš o sebe: „Rád spím a ležím.“

Ján Michal o sebe: „Varenie, pečenie a rybárčenie ma bavia.“

Richard o sebe: „Som kreatívny rybár.“

„Želám všetkým redaktorom, spisovateľom a ilustrátorom veľa radosti z vlastnoručne zostaveného časopisu a všetkým čitateľom príjemné čítanie.“

Mgr. Ciprusová

P.S. Ak máte chuť, napíšte nám na našu adresu:

casopismargecany@gmail.com

Bude vás zaujímať

Stretnutie s pani ministerskou školstva

Naša pani riaditeľka PaedDr. Eva Mrázová je od roku 2014 aktívnou členkou Združenia základných škôl Slovenska (ZZŠS), ktoré má viac ako 500 členov. Riaditelia základných škôl z celého Slovenska, ktorí sú členmi združenia, sa pravidelne stretávajú na svojich plenárnych zasadnutiach so zástupcami parlamentných strán, s poslancami národnej rady, s pracovníkmi ministerstva školstva, so zástupcami odborov, vzdelávacích inštitúcií a s mnohými odborníkmi, ktorých zaujímajú otázky súčasného školstva.

28. novembra 2017 sa naša pani riaditeľka osobne stretla na plenárnom zasadnutí ZZŠS v Tatrách s pani ministerkou školstva JUDr. Mgr. Martinou Lubyovou, PhD. Pani ministerka je veľmi milá, ústretová, sčítaná odborníčka, ktorá má veľkú snahu urobiť pre zamestnancov v školstve, ako aj pre žiakov všetko, čo bude v jej silách tak, aby prispela k lepšiemu stavu súčasného školstva. Vo svojom vystúpení vyjadrila všetkým zamestnancom školstva svoju podporu, poďakovala im za doterajšiu vzorne odvedenú prácu v často i neľahkých podmienkach, v ktorých sa nachádzajú mnohé slovenské školy. Zároveň vyslovila presvedčenie, že práve vďaka mnohým výborným učiteľom a ich chápaným a vzorným žiakom môže naše školstvo prosperovať a posúvať sa dopredu.

Ak budeme pracovať a učiť sa s čo najväčšou zodpovednosťou, aj my môžeme prispieť k tomu, aby sa stalo naše školstvo lepším, cieľavedomejším a kvalitnejším pre nás všetkých... 😊

Aktuálne...o Vianociach

Kresťania aj nekresťania na Slovensku a v mnohých iných krajinách slávia Vianoce vzájomným obdarovávaním sa. Tento zvyk je v protestantskom prostredí doložený od 16. storočia. V katolíckych rodinách sa darčeky naopak rozdávali na sviatok sv. Mikuláša.

Medzi ďalšie vianočné zvyky a symboly patrí ľudová dramatisácia vianočného príbehu (od 11. storočia), stavanie jaslíčiek (od 13. storočia, sv. František z Assisi), adventný veniec (1839), vyzdobený vianočný stromček (od 19. storočia).

Ďalšie zaujímavosti:

- ✚ Všetci určite vieme, že počas Vianoc sa slávi narodenie Ježiša Krista. Presný dátum jeho narodenia nie je známy. To, že týmto dňom bude oficiálne 25. december, určil až v roku 350 pápež Július I. Tento dátum bol vybraný zrejme preto, že sa zhodoval s pohanským sviatkom saturnálií, ktorý sa slávil v antickom Ríme a oslavoval boha Saturna. A práve oslavy saturnálií boli podľa niektorých názorov v kresťanskej dobe pretransformované do oslavy Vianoc.

- ✚ Tradičnými vianočnými farbami sú zelená, červená a zlatá. Zelená, zastúpená v podobe stromčeka, imela alebo cezmínu, je symbolom života a znovuzrodenia. Červené bobule cezmínu predstavujú Kristovu krv, červené jablká odkazujú na Adama. A zlatá zastupuje svetlo a hviezdy.

✚ V koledách a vianočných piesňach sa často spieva o bielych Vianociach. Predstava bielych Vianoc je do veľkej miery pozostatkom tzv. malej doby ľadovej, ktorá na zemi panovala medzi 16. a 19. storočím a teploty boli v priemere o niekoľko stupňov nižšie.

✚ Každý jazyk má pre tento sviatok svoje vlastné označenie. Viete ale, ako vzniklo slovo Vianoce? Svoj pôvod má v nemeckom "Weihnachten", ktorý v preklade znamená svätá noc (weißen – svätiť, Nacht - noc). Slovenský výraz je teda iba čiastočným prekladom, prvá časť slova bola len prispôbená nášmu jazyku.

✚ Vo viacerých domácnostiach nechýbajú na vianočnom stromčeku okrem klasických ozdôb i malé čokoládové figúrky zabalené v alobale. Práve k nim sa viaže ďalšia zaujímavosť, ktorá súvisí priamo s našou krajinou - čokoládové figúrky majú totiž československý pôvod. :)

✚ Súčasťou vianočnej tabule je vyprášaný kapor so zemiakovým šalátom. Tento pokrm, ale nie je až tak tradičný ako sa mnohí domnievajú. Kapra zaviedla až v 19. storočí vďaka svojej kuchárskej knižke Magdalena Dobromila Rettigová a zemiakový šalát sa k nám dostal až po druhej svetovej vojne z Ruska.

✚ Prvý vianočný stromček bol podľa dochovaných záznamov ozdobený v roku 1510 v lotyšskej Rige. Odtiaľ sa tento zvyk dostal do nemeckých krajín a ďalej potom i ku nám. Predtým sa tiež stromček v domácnostiach zavesoval hore nohami na strop.

✚ Jedným z vianočných zvykov je bozk pod imelom. Už v dávnych dobách ľudia imelu prisudzovali magické účinky. Keltskí druidi verili, že do domu prináša šťastie a má liečivú moc. Domácnosť malo ochraňovať pred zlými silami a duchmi a bolo tiež spojované s plodnosťou. Páru, ktorý sa pod ním pobozká, má priniesť šťastie v láske a pomôcť mu ku vytúženým potomkom.

✚ Na štedrý večer očakávajú zacinkanie vzala? V pohanských odháňať zlých duchov

všetky malé deti netrpezlivo zvončeka. Kde sa táto tradícia dobách malo zvonenie zvončeka a démonov. Neskôr sa kostolné zvony používali na oznamovanie významných udalostí, najprv tých negatívnych ako požiar alebo úmrtie, ale potom tiež tých šťastných, ako bola svadba alebo narodenie. Zvonenie zvončeka si tak ľudia začali spojovať s veselými momentmi.

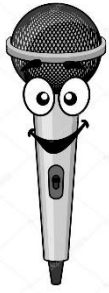
✚ To, že v Amerike nosí darčeky Santa Claus, nie je žiadnym prekvapením. Zaujímavá je ale história vzniku tejto postavy. Bola inšpirovaná skutočnou historickou osobnosťou svätého Mikuláša, ktorý žil v 4. storočí na území dnešného Turecka a bol známy tým, že dával dary chudobným a tým čo

boli v núdzi. Po vyhlásení za svätého sa stal ochrancom detí. V Holandsku získala táto postava meno Sint Nicolaas, v skrátenej verzii Sinter Klaas, čiže ku Santa Clausovi to nemá ďaleko. Sviatok tohto svätca sa na našom území slávil 6. decembra a deti dostávali do topánok malé darčeky. Pôvodne nosila postava svätého Mikuláša modré, zelené alebo biele oblečenie a postupne sa rozširovala i do ďalších krajín. V Amerike potom získala svoju súčasnú podobu vďaka spoločnosti Coca-Cola, ktorá Santa Clausa v 30. rokoch využila vo svojej reklame.

Pekné Vianoce!

Rozhovory s...

...prišli na našu školu v tomto školskom roku, a tak nás zaujímalo, ako sa im u nás páči. Vypyťujú sa Radka Tymusová a Zuzana Majláthová. Zoznámte sa, naši nováčikovia:

Martina Petrovová, VIII.A

- ✚ Ako sa ti páči v našej škole?
Veľmi sa mi tu páči.
- ✚ Do ktorej školy si chodila predtým?
Chodila som do Základnej školy Gelnica.
- ✚ Ktorý predmet máš najradšej?
Najradšej mám anglický jazyk.
- ✚ Našla si si nových kamarátov?
Áno, našla.
- ✚ Chodíš do školy rada?
Ako kedy.
- ✚ Kto je tvoj najlepší kamarát?
Moja najlepšia kamarátka je Mirka Soláková.
- ✚ Čo rada robíš vo voľnom čase?
Rada chodím nakupovať.
- ✚ Čo by si chcela našim čitateľom odkázať?
Prajem vám pekné čítanie.

Filip Lovas, VII.A

- ✚ Ako sa ti páči v našej škole?
V tejto škole sa mi páči oveľa viac ako v predchádzajúcej.
- ✚ Do ktorej školy si chodil predtým?
Chodil som do základnej školy v Kluknave.
- ✚ Ktorý predmet máš najradšej?
Telesnú výchovu.
- ✚ Našiel si si nových kamarátov?
Áno, našiel som si veľmi veľa nových kamarátov.
- ✚ Chodíš do školy rád?
Čo ja viem.
- ✚ Kto je tvoj najlepší kamarát?
Denis Hajdu.
- ✚ Čo rád robíš vo voľnom čase?
Hrám futbal.
- ✚ Čo by si chcel našim čitateľom odkázať?
Ďakujem za pekné privítanie v škole.

Mária Magdová, V.A

- ✚ Ako sa ti páči v našej škole?
Veľmi sa mi tu páči.
- ✚ Do ktorej školy si chodila pred tým?
Predtým som chodila do ZŠ v Kluknave.
- ✚ Ktorý predmet máš najradšej?
Najradšej mám technickú výchovu.
- ✚ Našla si si nových kamarátov?

- + *Áno, našla som si veľa nových kamarátov.*
- + Chodíš do školy rada?
- + *Áno, veľmi rada sa vzdelávam.*
- + Kto je tvoj najlepší kamarát?
- + *Moja najlepšia kamarátka je Klára Čarnoká.*
- + Čo rada robíš vo voľnom čase?
- + *Vo voľnom čase rada čítam knihy a píšem básničky a príbehy.*
- + Čo by si chcela našim čitateľom odkázať?
- + *Ďakujem za milé prijatie v škole.*

Martin Magda, III.A

- + Ako sa ti páči v našej škole?
- + *Dobre.*
- + Do ktorej školy si chodil pred tým?
- + *Do kluknavskej.*
- + Ktorý predmet máš najradšej?
- + *Matematiku a telesnú výchovu.*
- + Našiel si si nových kamarátov?
- + *Áno.*
- + Chodíš do školy rád?
- + *Áno.*
- + Kto je tvoj najlepší kamarát?
- + *Tomáš Bucher.*
- + Čo rád robíš vo voľnom čase?
- + *Čítam, počítam, cvičím.*
- + Čo by si chcel našim čitateľom odkázať?
- + *Knihy je najlepším priateľom človeka.*

Ďakujeme za rozhovor.

Naši učítelia ako ich nepoznáte

Dnes stoja za katedrou a snažia sa do našich hláv dostať čo najviac vedomostí. Boli však časy, kedy aj naši učítelia boli žiakmi, aj oni prežívali stresy pred písomkou, robili si domáce úlohy a odpovedali pred tabuľou. Janina Maliňáková vám o nich prezradí to, čo ste zrejme netušili.

Mgr. Peter Gomoľa

Pán učiteľ, aký ste boli ako dieťa?

Ak si dobre pamätám, tak som bol aktívne,
temperamentné
a spoločenské dieťa.

Dostávali ste v škole výborné známky? Mali ste
aj päťku?

V žiackej knižke dominovali dobré známky, no
občas
aj tie horšie.

Akí boli Vaši učítelia? Mali ste ich radi?

Naši učítelia boli prísni, no zároveň spravodliví.

Ako ste sa správali v triede medzi spolužiakmi?

Na túto otázku by vám najlepšie odpovedala pani učiteľka
Zahornacká.

Mali ste aj obľúbeného učiteľa/ učiteľku ?

Samozrejme, ako každý žiak.

Mali ste v triede veľa kamarátov ?

V triede sme boli zohratý tím. A aj v súčasnosti usporadúvame

pravidelné stretnutia, na ktorých spomíname na „zlaté“
školské časy“.

Ste spokojný so svojou prácou ? Ste rád, že ste učiteľom ?

Moja práca ma naplňa . Nevieť si predstaviť vykonávať
iné povolanie.

Keď ste končili základnú školu, vedeli ste, čím chcete byť ?

V období ukončenia základnej školy som
ešte ani nevedel,
že budem učiteľom. Zlom nastal po
ukončení strednej školy,
vtedy som sa rozhodol, že pôjdem
študovať učiteľstvo
geografie a technickej výchovy na
Prešovskú univerzitu.

Ďakujem za rozhovor.

Z vlastnej dielne...

Dnešné príbehy si pre vás pripravili:

Miroslava Soľáková: Teplo Vianoc, ilustrácia: Paulína Labaničová

Alexandra Šmidová, Klára Labaničová, Michaela Fabišíková: Zober loptu nie drogy!, ilustrácia: Alan Petřík

TEPLO VIANOC

V malej, tmavej a opustenej dedinke žilo malé dievčatko menom Rozália. Už od malička chcela pocítiť teplo Vianoc, keďže žila v detskom domove. Jej pani vychovávateľka ju nemala veľmi v láske. Rozália bola veľmi utiahnuté, ale milé a dobrosrdečné dievča. Jediná osoba, ktorá ju mala rada, bola pani kuchárka Eva, ktorá jej vždy dala lízanku alebo sladkú bomboniéru. Pani kuchárka si nemohla Rozálku adoptovať z rodinných dôvodov. Keď jej to povedala, Rozálka bola smutná a zúfalá, a ani radosť z prichádzajúcich Vianoc nemala. Zatiaľ čo ostatné deti spievali a tancovali, ona len sedela v kúte so sklonenou hlavou. Každý večer zaspávala s tým, že sa ráno zobudí v náručí rodičov. V detskom domove detí pred Vianocami ubúdalo, prišli pre nich ujovia a tety, ktoré si ich brávali na vianočné sviatky.

Bolo 23. decembra a šikovná Rozálka kreslila vločky a piekla medovníčky. V ten deň napísala a vyhodila z okna list, v ktorom bola ponuka o adopciu. Na Štedrý deň ráno našla list jedna mamička, ktorá išla okolo. Mala o dievčatko záujem. Mamička prišla do detského domova a rozhodla sa, že si dievčatko adoptuje. Rozálka bola šťastná, že ani na ňu šťastie nezabudlo.

Nakoniec sa zistilo, že adoptívna mamička Rozálky bola aj jej skutočná mamička. A nebojte sa. Rozálka mala aj ocka. Tak konečne pocítila „teplo Vianoc a sladkého domova.“

Zober loptu nie drogy

Kedysi dávno, vlastne, nebolo to až tak dávno, bola jedna opustená droga. Nikto ju nechcel, pretože škodila zdraviu. Až na jedného chlapca, ktorý mal pätnásť rokov. Keď ju uvidel, pomyslel si, že by ju mohol skúsiť. Na jeho počudovanie nebola zlá a postupne sa z nej stal každodenný rituál. Myslel si, že mu droga neškodí. No opak bol pravdou.

O tej droge povedal svojim kamarátom. A všetci ju začali užívať. Chlapci si z toho robili žart a brali to ako frajerinu. Chválili sa tým dievčatám z ich triedy, aby sa im zapáčili. Dievčatá to nedokázali udržať v tajnosti a rozkrikli to po celej dedine. Ľudia ich však nebrali vážne. Mysleli si, že dievčatá len žartujú.

Chlapci sa prvýkrát zľakli, keď sa ich kamarátovi stala strašná vec. Keď fajčil cigaretu, začal sa dusiť. Dusil sa, ale stále a vôbec neprestával, a preto museli zavolať sanitku. Zobrali ho do nemocnice a keď sa vrátil, všetko svojim kamarátom porozprával. Odvtedy prestal fajčiť a piť.

Ale väčšina z nich prestala užívať drogy až vtedy, keď sa jednému z ich kamarátov urobilo niečo s pečňou. Jeden z chalanov mal obzvlášť rád tvrdý alkohol. Keď išiel na kontrolu k lekárovi, zistili mu rakovinu pečene. Povedali mu, že rakovinu má asi z toho, že veľa pil. Lekári a sestričky vedeli, že má rád alkohol. V tú chvíľu oľutoval, že toľko pil. Dali mu lieky a poslali ho domov. Asi o mesiac chlapec zomrel. Keď sa jeho kamaráti dozvedeli, že zomrel, všetci prestali fajčiť, piť alkohol, užívať drogy, a dokonca sa prestali vychvaľovať pred dievčatami. Lekár im nariadil protialkoholické a protidrogové liečenie. Rodičia s tým veľmi radi súhlasili. Po troch mesiacoch sa chlapci opäť cítili sviežo.

Zlú drogu napokon porazili.

Na voľné chvíle

Hádanky a vtipy pripravil Filip Bencko, hlavolamy Alan Petřík.

Ktorý mlyn je bez vody?
(nylm ýnretev)

Ktorý vták má v prostriedku oko?
(lokos)

Jedno plače, druhé bučí, tretie bľáčí. Čo je to ?
(azok) a (avark) a (acvo)

Je to malé a má to na sebe biele bodky. Čo je to ?
(akneil)

Železný kolík, lanový chvostík. Čo je to ?
(alhi) a (ťin)

Žene bolo zle, tak zašla k lekárovi.

- Ste tu prvý raz, však? Boli ste už kvôli tomu u iného lekára? - opýtal sa.

- Nie, ale radila som sa s magistrou v lekárni, - odvetila žena.

- A akú hlúposť vám poradila? - posmešne vyzvedal lekár.

- Aby som sa obrátila na vás.

Dvaja Záhoráci prídu do bratislavskej reštaurácie. Prezerajú si jedálny lístok a v ponuke objavia kaviár. Keďže nevedia, čo to je, spýtajú sa čašníka.

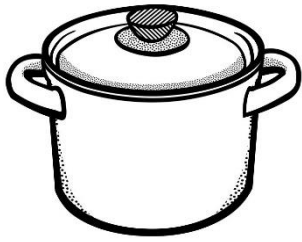
- To sú vajíčka z jesetera, páni.

- Tak doneste každému po dve, a na tvrdo.

Mňamky

Filip Bencko vám vysvetlí, ako pripraviť Vianočné perníčky.

400 g hladká múka, 1 balíček perníkové korenie, 4 PL med, 2 ks vajce, 1 ČL sódy bikarbóny, 100 g cukor, 1 balíček tuk na pečenie (Hera)

Vajcia a cukor vymiešať, pridať roztopený teplý tuk (nie horúci), med a perníkové korenie. V miske si preosejeme múku so sódou bikarbónou. Vymiešané vajcia s ostatnými prísadami vylejeme do polovice preosiatej múky, miešame varechou a stále pridávame zvyšnú múku. Na to potrebujeme už ruku, aby sme cesto dobre vymiesili na vláčne a nelepivé, ale nie veľmi tvrdé. Cesto dáme do mikroténového vrečka a odložíme do chladu na min. 24 hodín.

Perníkové cesto rozvaľkáme na 3-5 mm, vykrajujeme rôzne tvary a pečieme na 175 °C. Nie veľmi dlho, aby sa nevysušilo. Po upečení perníčky ešte horúce potierame vajíčkom, ktoré sme si pripravili.

Zdobíme bielkovou polevou: vymiešať 150 gr. práškového cukru (2x preosiaty) s jedným bielkom. Miešať vareškou najmenej 20 min. Zdobíme mikroténovým vrečkom alebo kornútkom podľa vlastnej fantázie.

